

Der er dog kun en, som ret ligger mig tungt paa Hjerte, idet den særlig vil ramme den Befolkning og den Egn, som jeg har den Ære at repræsentere. Jeg sigter her ved til tredje Stykke i § 1, det Punkt, som allerede med ikke ringe Forstaaelse er fremdraget af det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) og tillige af det ærede 11te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) og til min Glæde ogsaa af den ærede Minister, idet hans Udtalelser, hvis jeg forstod dem ret, gik ud paa, at dette Punkt, der volder mig megen Bekymring, nok vil kunne finde en Løsning, hvormed alle Parter ville kunne være tjente. Det forekommer mig at være ganske mærkeligt, at man gør en Undtagelse fra den almindelige Regel, og giver nogle enkelte Tiendejere og nogle enkelte Tiendeydere en fra den almindelige ganske forskellig Retsstilling med Hensyn til Afløsningen. Den almindelige Regel er jo efter Lovforslaget den, at enhver Tiendeyder ved Afløsningen faar et Tilskud svarende til $\frac{7}{25}$ af Afløsningssummen, ligesom enhver Tiendejer faar det 25-dobbelte Beløb af den aarlige Tiendeydelse. Hvis nu Bestemmelsen i § 1 opretholdes, synes Forholdet for nogle Tiendejeres og Tiendeyderes Vedkommende at blive et ganske andet, idet der ligefrem staar, at under saadanne Omstændigheder, hvor Tiendejer og Tiendeyder falde sammen, bortfalder Tienden uden Afløsning. I den Egn, jeg tilhører, have Beboerne, Bondestanden og Husmandsstanden, aldeles overvejende købt deres Kirke- og Kongetiender. Nu er det dog noget haardt, naar der kommer en Tiendeafløsning, at den Mand, der har købt sin Tiende og udredet sine gode kontante Penge for den, skal stilles ringere end den Tiendeyder, der har ladet fem være lige. Det forekommer i hvert Fald mig at være haardt, og jeg haaber derfor, at den lille Udsigt, som den ærede Minister gav i sin Tale, om, at dette var et Punkt, hvorom der kunde forhandles, og som man maaske kunde blive enig om, maa kunne virkeliggøres. Derfor tillader jeg mig at henlede det kommende Udvalgs særdeles Opmærksomhed paa dette Punkt og anbefale det til dets alvorlige Overvejelse.

Med disse Ord skal jeg slutte og ikke

forlænge Debatten, som allerede er trukket længe ud. Der var adskillige Ting endnu, jeg kunde have Lyst til at omtale, men som høre bedre hjemme dels ved 2den Behandling og dels i Udvalget.

Bojsen: Jeg vil gerne bekræfte, hvad der nu blev udtalt af det ærede Medlem for 8de Kreds (Breinholt); nemlig at man i Jylland i stor Udstrækning har købt sin Konge- og Kirketiende. Det forholder sig saaledes, at 23 pCt. af de Kirke- og Kongetiender, der ere her i Danmark, ere købt og tilhøre Sognebeboerne. Det er altsaa næsten en Fjerdepart af hele Beløbet, det drejer sig om. Men denne Fjerdepart ligger fortrinsvis i Jylland. Øboerne have kun i meget ringe Udstrækning købt deres Tiende. Nu ser det ganske underligt ud, at Lovgivningsmagten ved forskellige Lejligheder har opfordret Beboerne til at købe Tienden, blandt andet ved Loven af 1894. Den var jo en direkte Opfordring til Beboerne rundt omkring i Landet, om, at de skulde se at faa Tienden afløst. De, der have gjort det, de, som have truffet denne samfundsnyttige Foranstaltning og virkelig have købt deres Tiende — som have laant Penge dertil og skylde dem i et eller andet Pengeinstitut — faa nu at vide, at alle de, der ikke have udrettet det, det, at Øboerne f. Eks., som have siddet stille og ikke have sørget for at købe, skulle have en Præmie af Staten paa $\frac{7}{25}$ minus Skatten, medens de, der virkelig have lagt sig i Selen for at faa en samfundsnyttig Opgave løst, saa godt som ikke skulle have noget. Jeg ved nok, at der er tiltænkt dem noget, men langt fra i Lighed med, hvad en almindelig Tiendejer faar. Nu hører jeg, at der indvendes derimod, at de, der have købt deres Tiender, ikke have betalt dem med tilnærmelsesvis det 25-dobbelte Beløb. Det er ganske rigtigt. De fleste Tienderovre i Jylland ere blevne købt ved offentlig Auktion, og saa vidt jeg ved, har man i Almindelighed kunnet købe dem for mellem 16 og 18 Gange det aarlige Beløb. Men det træffer jo ogsaa de andre Tiendejere. Jeg gad vist, om nogen af de private Mænd, der eje Tiender, nogen Sinde have betalt det 25-dobbelte Beløb derfor.